

שאלה: מה הוא תוכן ומשמעות ספירת העומר. ודאי לא למען לזכור מיתתם של 24 אלף תלמידיו של רבי עקיבא, כי מצות ספירה היתה עוד לפני תקופת רבי עקיבא. אלא המקרא משייך הענין אל הקרבן שהקריבו בחג שבועות. מה הרעיון?

תשובה: כך לשון המקרא (ויקרא כג):

(טו) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הִבְיָאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שָׁבָתוֹת תְּמַיִמַת תִּהְיֶינָה:

(טז) עַד מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה'.

מה ההבדל בין "עומר התנופה" לבין "מנחה חדשה"? אלא הראשון היה ממאכל שעורים. חז"ל ייחסו מאכל זה למאכל בהמות (פסחים ג ע"ב). מה שאין כן בחג שבועות הביאו מהחטים, מאכל אדם.

מדוע? כי בצאתם ממצרים יצאו לדרור משיעבוד הגוף, אבל עדיין לא קבלו שְׁכַל התורה, טרם למדו על רוחניות החיים. לכן קבלו רק מאכל בהמה. אבל בחג מתן תורה קבלו עליונות מוסרית, קבלו הדרכת ה' איך לסדר את החיים לפי החינוך האלוהי, וזה נחשב לחטים, מאכל אדם.

מנהגי אבלות שנוהגים בימי ספירת העומר הוא תוספת צדדית שבא רק לפני כשש מאות שנה. הגמרא (יבמות סב ע"ב) מספרת כי מפני שלא נהגו תלמידיו כבוד זה לזה [מהרש"א מפרש שדיברו לשון הרע, אלו על אלו] לכן מתו במגפה. חז"ל לא הזכירו שיש להתאבל עליהם. רק בדורות אחרונים הנהיגו להתאבל. והאמת היא שלא מתאבלים על המתים ההם [שכלל לא הכרנו, ובודאי רוב עם ישראל אינו מצאצאיהם] אלא אבלות זו יסודה שגם אנו נזכור להסתכל בעין טובה איש על רעהו, בלי קנאה, בלי שנאה, בלי כעס וכו'. עלינו לתקן את מדותינו ועל כך יש לנו תזכורת של אבלות זו, לבל נעשה כמעשיהם. אמנם האריז"ל ביאר שימים אלו בין פסח לעצרת הם ימי "דין" כלומר הקפדה יתירה מצד השגחה של מעלה, לכן צריכים למנוע שמחה יתירה לבל נגיע לקלות ראש.

אבל, כמו בנושאים אחרים בחיים, המנהג תפש תאוצה ושליטה מעל ומעבר ביחס לעצם החיוב התורני. כבר שכחו הרבה אנשים מה עיקר ענין ספירת העומר. העיקר הוא לספור את הימים עד שנזכה להביא קרבן "מנחה חדשה", מאכל חטים המסל את לימוד התורה.